

CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM

Zebrania nasze odbywały się przeważnie w Wędzarni. Wędzarnią nazywaliśmy niewielki budynek w ogrodzie szkolnym. Nazwa pochodziła prawdopodobnie stąd, że w czasie okupacji wędzono tu potajemnie kiełbasy. Do dziś zachowały się czarne, osmolone ściany, zrujnowany piec i dużo haków na ścianach. Ledwie uchwytny zapach dymu wciąż jeszcze unosił się w powietrzu. Obecnie jedną część Wędzarni zajmowało służbowe mieszkanie Więckowskiej, a drugą - magazyn ogrodniczy. Przechowywano tam narzędzia, słomiane maty, stare ławki przeznaczone na opał i różne rupiecie szkolne. Drzwi magazynu były wprawdzie zamknięte, lecz można tam było się dostać, odsuwając w ścianie jedną z desek, która wisiała tylko na łasce Pana Boga, czyli na jednym gwoździu.

Była to wymarzona melina. Woźna Więckowska robiła nam początkowo wstępy i próbowała wykurzać, potem jednak zawarliśmy z nią rodzaj milczącego sojuszu. Kilka paczek krup, piętki, skórki od chleba i niedojadki załatwiły sprawę. Namiętnością Więckowskiej była bowiem hodowla drobiu, o który toczył się zresztą nieustający spór między nią a Dyrem. Ale trudno coś było zrobić Więckowskiej. Więckowska bardzo zasłużyła się dla szkoły. Wraz z mężem ocaliła w czasie okupacji różne szkolne zbiory, cenne urządzenia gabinetu fizycznego i chemicznego oraz uratowała szkołę od pożaru. Jej mąż przyplacił to nawet życiem, bo aresztowany przez Niemców zginął w obozie.

Tak, trudno było wojować z Więckowską, zresztą bez Więckowskiej szkoła nie byłaby szkołą. Wyciągnęliśmy z tego właściwe wnioski i staraliśmy się z nią utrzymywać dobre stosunki. To nie było trudne. Wystarczyło co jakiś czas okazać serce dla drobiu i złożyć odpowiedni okup, a Więckowska miękła. Nazywało się to „składaniem ofiar bogowi Ptah”.

Drugą meliną było tak zwane Obserwatorium, czyli mały pokój z oszklonym dachem, na poddaszu szkoły. Podczas wojny Niemcy, zabierając szkołę na koszary, urządzili tam posterunek obrony przeciwlotniczej. Teraz, prócz rupieci szkolnych, mieścił się tu rodzaj cmentarzyska nieudanych dzieł fabrykowanych na lekcjach robót ręcznych. Przeniknąć było łatwo. Wystarczyło poprosić Więckowską o klucz.

Oczywiście, woleliśmy Wędzarnię od Obserwatorium. Wędzarnia należała tylko do nas, do nikogo więcej, nie mówiąc już o tym, że miała nastrój jedyny w swoim rodzaju. Było tu dużo miejsca, maty słomiane tworzyły wygodne legowiska, a komin grzał lepiej niż piec. Dopiero większe mrozy wyganiały nas stąd i zmuszały do okupowania Obserwatorium, które posiadało ogrzewanie centralne.

Edmund Niziurski, *Sposób na Alcybiadesa*.
Czytelnik, Warszawa 1972, s. 21-22.

1. Wojenną pamiątką, zachowaną w szkole, był:

- A) klucz do Obserwatorium
 B) osmolony tynk w Wędzarni
 C) oszklony dach Obserwatorium
 D) skład szkolnych rupieci w Wędzarni

2. Zaslugi Więckowskiej dla szkoły polegały na:

- A) przekazywaniu dyrektorowi informacji o uczniach
 B) prowadzeniu hodowli drobiu
 C) zabezpieczeniu szkolnego wyposażenia
 D) ocaleniu szkoły od ognia

3. Z tekstu wynika, że narrator darzy Więckowską sympatią, gdyż:

- A) lubi hodowane przez nią kury
 B) docenia tworzony przez nią klimat
 C) rozumie jej poświęcenie dla szkoły
 D) podoba mu się jej styl życia

4. Zaleta Wędzarni to:

- A) możliwość obserwowania nieba
 B) obszerne miejsce
 C) swoista atmosfera miejsca
 D) ciepło i wygoda

5. Narracja jest prowadzona w liczbie mnogiej i odnosi się do:

- A) wojennych konspiratorów
 B) nauczycieli szkoły
 C) grupy uczniów
 D) konserwatorów szkolnego sprzętu

6. „Milczący sojusz” z Więckowską zobowiązywał kobiety do:

- A) dbania o drób
 B) otwierania Obserwatorium
 C) zachowania tajemnicy o Wędzarni
 D) udostępniania Wędzarni

NAUKA O JĘZYKU

7. Nieosobową formą czasownika jest wyraz:

- A) krzycząc
 B) pisano
 C) ładny
 D) związany

8. Zdaniem bezpodmiotowym jest wypowiedzenie:

- A) Informuje się o utrudnieniach komunikacyjnych.
 B) Zebranie przełożono na następny tydzień.
 C) Czy byliście już w nowym muzeum?
 D) Gdzieś tam dalej są ciekawe zabytki.

9. Wyrazy bliskoznaczne są zapisane w szeregu:

- A) biegłość, wprawa
 B) butny, hardy
 C) lennik, władca
 D) werbunek, zwerbowany

10. Partykuła jest zawarta w zdaniu:

- A) Nie znam tej pani.
 B) Gdzież jest ten zeszyt?
 C) Daj mi to jabłko.
 D) Czy masz bilety?

11. Błąd językowy znajduje się w zdaniu:

- A) Włożyła sukienkę bez rękawa.
 B) Oglądał to zdarzenie na własne oczy.
 C) Ciągłe ścigał ją spojrzzeniami.
 D) Twoje słowa są dla mnie pociechą.

12. Nieprawidłowo utworzono imiesłów:

- A) poznawszy B) wynioswszy
 C) czytawszy D) zamiótszy

13. Nieprawidłowo zbudowano zdanie:

- A) Idąc prosto, nagle drogę zagroził im wysoki mur.
 B) Patrząc przez okno, firanka zasłoniła widok.
 C) Nucąc piosenkę, Ania oglądała stare fotografie.
 D) Rozmawiając z sąsiadką, pies wyrwał jej się ze smyczy.

14. Od czasownika *myśleć* można utworzyć imiesłów:

- A) przymiotnikowy czynny
 B) przymiotnikowy bierny
 C) przysłówkowy współczesny
 D) przysłówkowy uprzedni

15. Rzeczownikiem nieżywotnym jest wyraz:

- A) człowiek B) chryzantema
 C) papużka D) atrament

16. Błąd ortograficzny znajduje się w zdaniu:

- A) Przyniesiono by im chleba.
 B) Zabranoby te rzeczy.
 C) Chcąc niechcąc zrobił to.
 D) Niech że tak będzie.

17. Przecinek powinien znaleźć się w zdaniu:

- A) Był ładny dzień więc wycieczka się udała.
 B) Nie przyszła do nas ani nie zadzwoniła.
 C) Albo czyta książki albo coś pisze.
 D) Był tu przed chwilą ale nic nie mówił.

18. Skróconą formę obok formy pełnej ma przymiotnik:

- A) ciekawy B) smutny
 C) zdrowy D) wesoły

LITERATURA

19. Na drodze Heraklesa pojawiły się boginie przeznaczenia o imionach:

- A) Rozkosz B) Zbrodnia
 C) Cnota D) Bogactwo

20. Faeton zginął, gdyż:

- A) nie potrafił walczyć z przeciwnikiem
 B) był zbyt słaby, by powozić rydwanem
 C) chciał dorównać bogom
 D) nie posłuchał swej matki

21. Orfeusz był:

- A) bogiem muzyki B) artystą
 C) królem Tracji D) opiekunem rusałek

22. Achilles oddał Priamowi zwłoki syna, gdyż:

- A) docenił jego odwagę
 B) bał się zemsty bogów
 C) wzruszył się jego bólem
 D) tak nakazywało prawo

23. Adaś Cisowski (w książce pt. „Szatan z VII klasy”) odnalazł skarb w:

- A) starej kapliczce B) zatopionej piwnicy
 C) bocianim gnieździe D) mysiej norze

24. Tomek Wilmowski (w książce pt. „Tajemnicza wyprawa Tomka”) postanowił, by po oswobodzeniu Zbyszka z zesłania przemyścić go w:

- A) klatce na zwierzęta B) tygrysięj skórze
 C) skrzyni na ubrania D) stercie siana

25. Lama w klasztorze tybetańskim leczył ранego Smugę (w książce pt. „Tajemnicza wyprawa Tomka”) za pomocą:

- A) penicyliny B) modlitw i zaklęć
 C) ptasich jaj D) żeń-szenia

26. Stosowanie dryfu w książce pt. „Sposób na Alcibiadesa” polegało na:

- A) zmienianiu tematu lekcji
 B) częstym wagarowaniu
 C) założeniu koła naukowego
 D) dostarczaniu pomocy dydaktycznych

27. Phileas Fogg (w książce pt. „80 dni dookoła świata”) okazał wrażliwość i szlachetność, gdy:

- A) uratował Obieżyświata z rąk Siuksów
 B) dostarczył chorym ludziom lekarstw
 C) uwolnił agenta Fixa od podejrzeń
 D) ocalił życie młodej Hindusce

28. Epitety w wierszu J. Kulmowej pt. „Zaduszki” wywołują nastrój:

*Nie wiem, co to znaczy umieranie -
znam te smutne białe świece przy ścianie.*

*Nie wiem, co to znaczy odchodzenie -
tylko wiem, jak gorzko pachnie czarny wieniec.*

*Nie wiem, co to są śmiertelne rany -
przecież znam ten grób przez matki oplakany.*

- A) zakłopotania B) przygnębienia
 C) niechęci D) powagi

29. Z wiersza możemy wyczytać:

- A) jak wyglądają cmentarze w czas Zaduszek
 B) dlaczego ludzie unikają wspomnień
 C) jaki ból powoduje śmierć bliskich
 D) jak ukoić rozpacz po stracie bliskiej osoby

30. Wiersz J. Kulmowej zawiera:

- A) apostrofę B) powtórzenia
 C) 6 wersów D) rymy parzyste